

A mohácsi csata előzményei 1513-1526

- 1513. szeptember. X. Leó pápa keresztes hadjáratot hirdet a török ellen, melynek megszervezésével Bakócz Tamást bízta meg.
- 1514. április. Bakócz kihirdeti a keresztes hadjáratot és kinevezi a keresztes sereg vezérét.
- 1514. május. A prímás Esztergomból betiltja a keresztesek toborzását.
- 1514. május-július. A Székely Dózsa György vezette parasztháború.
- 1514. október-november. A budai országgyűlés bosszútörvényei a lázadó parasztok ellen. (II. Ulászló ezekhez képest enyhébb törvényeket szentesít.)
- 1515. április. Szapolyai vajda és a végvári parancsnokok seregei Zsarnónál vereséget szenvednek a töröktől.
- 1516. május. II. Ulászló meghal, a trónt fia, a tíz éves II. Lajos foglalja el, aki mellé tanácsot választanak.
- 1517-1518. Felerősödik a belpolitikai küzdelem a főurak, főpapok, valamint a nemesség között.
- 1519. április. Magyar-török fegyverszünet három évre.
- 1519. május. Báthori Istvánt nádorrá választják.
- 1520. szeptember. Meghal I. Szelim szultán, és ezzel az előző évi fegyverszünet érvényét veszti.
- 1520. december. Az új szultán, I. Szulejmán követét Budán letartóztatják.
- 1521. július. A török beveszi Szabács és Zimony várát.
- 1521. augusztus 29. A török elfoglalja Nándorfehérvárt, mivel nem érkeznek meg időben a felmentő seregek.
- 1522. február-március. A török elfoglalja Orsovát.
- 1522. március-1523. tavasz. II. Lajos csehországi tartózkodása alatt Báthori nádor a helytartó.
- 1522. augusztus. Főúri liga alakul a nádor és Szapolyai vajda ellen.
- 1523. május. A budai országgyűlés leváltja Báthorit.
- 1523. augusztus. A magyar végvári csapatok a szávaszentdemeteri-nagyolaszi csatában nagy áldozatok árán tudnak győzelmet aratni Ferhád pasa serege felett.

- 1524. szeptember. Báthorit visszahelyezik a nádori tisztségbe. A török elfoglalja Szörény várát.
- 1525. május. A nemesség a rákosi országgyűlésen felfüggeszti az egyházi tized fizetését, és fegyveres országgyűlést határoznak el Hatvanban. --> A főpapok és főurak szövetsége a nemességgel szemben. --> Az országban reális veszéllyé válik a polgárháború.
- 1525. július. A hatvani országgyűlésen leváltják Báthorit és helyette Werbőczy Istvánt választják nádorrá, valamint egyéb tisztségekben is változások történnek. Még ez évben megalakul az úgynevezett "Kalandos szövetség", melynek célja a királyi hatalom helyreállítása.
- 1526. április 23. Szulejmán szultán hadjáratot indít Magyarország ellen.
- 1526. április 24. A rákosi országgyűlésen a "Kalandos szövetség" hatására a királyi hatalmat helyreállító intézkedéseket szavaznak meg. Werbőczyt leváltják és ismét Báthorit helyezik vissza a nádori tisztségbe.
- 1526. július 20. II. Lajos elindul a török ellen. Több sereg is gyülekezik a török ellen, melyek csatlakozni akarnak a királyi hadhoz.
- 1526. július-augusztus. A török elfoglalja Péterváradot és Újlakot.
- 1526. augusztus 29. A királyi sereg Mohácsnál - az erősítés bevárása nélkül - csatát vállal a törökökkel, mely hatalmas vereséggel végződik, és maga a király is meghal.

Ajánlott irodalom:

Engel-Kristó-Kubinyi: Magyarország története 1301-1526 Bp., Osiris, 2005.